

MARTIN RITTER

*Poznáním osvobodovat
budoucí*

Benjaminova teorie pravdy

PRAHA
2018

Obsah

Předmluva	9
I. K imanentnímu stavu dokonalosti	15
Zviditelnit dokonalost.	15
Pád do dějin	17
Nerozhodnutelnost, nikoli nerozhodnost	20
Úkol překladatele	23
Čisté násilí.	26
II. Tušení metafyzické zkušenosti	30
Kantova teorie zkušenosti.	30
Vyvození metafyzické zkušenosti.	32
Teorii poznání k jednotě náboženství a filosofie	36
Tušení jako základ teorie zkušenosti	39
Symbol souvislosti (v) poznání	42
Metafyzická zkušenost jako zpřítomnění pravdy reality	43
III. Absolutní podmínka možnosti pravdy	46
Jazykovost veškerenstva a překlad jako transformace	46
Jazyková (dis)kontinuita mezi věcmi, člověkem a Bohem	47
Lidské stvoření adamovského jazyka	50
Filosofie jazyka	52
Jména vyjadřující pravdu	53
Rozklad jmen, slova-znaky, abstrakta.	55
Srovnání s Gadamerovou filosofickou hermeneutikou	58
Bezedná medialita jazyka a překlad „zpřítomňující“ dokonalost.	62
IV. Asubjektivní médium fantazie (a slovo)	64
Chromatické paradigma zkušenosti?	64
Barvy a fantazie	66

Barvy fantazie a barvy malby, aneb o malířství.	67
Fantazie vně subjektu a objektu.	70
Médium barevných ploch a slovo.	72
Dvojznačnost fantazie.	75
V. Příliš reflexivní romantika	78
Romantické reflexivní médium	80
Nenázorná intuice: individuální pojem	81
Kontinuita mezi dílem a ideou	82
Romantická inspirace	84
Bezobsažnost romantického formalismu: proti racionalizaci.	85
VI. Tajemství uměleckého díla	89
Za romantiku i Goetha	89
Osvícenská nevěcnost vs. pravda ve věci.	91
Dílo jako planoucí hranice	93
Znázornění prozaického jádra vs. nazírání krásy	94
(Ne)přístupnost pravdy díla	96
The Medium Is the Message	98
VII. Jednota pravdy.	100
Pojem pravdy	101
Návaznosti	103
Jednota pravdy vs. systém, aneb fasáda a obrazy.	105
Sebe-vyslovování pravdy skrze věc.	107
VIII. Objektivní interpretace světa	111
Filosoficky vedená pojmotvorba	111
Původem vedená pojmotvorba	113
Extremismus, aneb záchrana indukce.	115
Prohlubování historické perspektivy	116
Monáda jako interpret jevů	118
Vše ve všem, nebo ideje mimo svět?	122
Krása (znázornění) pravdy	124
IX. Záhyb na kabátu	129
Po truchlohře	129
Přítomnost původu	131

Jednota pravdy mimo jevy?	132
Pravda mimo věci vs. nynějšek poznatelnosti pravdy věci	133
Původ vs. záhyb na kabátu	134
X. Dialektický obraz	138
Historické vědomí	138
Tradice vs. konstelace	140
Primát politiky	142
Ukazování obrazů	143
Monáda zastavující myšlení	145
Kritický bod vnitřního pohybu	146
Proti zdání tradice	148
Politický zájem o historický předmět	149
Duchapřítomnost	150
XI. Pravda v dějinách?	153
Politika a eschatologie	153
Pravda v dějinách jako časový podíl na apokatastasi	156
Spása anihilací světa?	157
Pravda ve světě?	159
XII. Poledne dějin	161
Katastrofa: propásnout příležitost	161
Slabá mesiánská síla	162
Blochovo Eingedenken	164
„Dialektický, kopernikánský obrat pamatování“	166
Hostina	168
Přítomná zkušenost	170
Strašidlo theologie	172
Seznam literatury	175
Jmenný rejstřík	182
Věcný rejstřík	184
Summary	189
Poděkování	191